

De privé clausule

Veel ouders willen hun (klein-)kinderen bij leven wel eens iets toestoppen. Dat kan een kleine beloning voor een goed rapport zijn, het jaarlijks voor de schenkbelasting vrijgestelde bedrag of nog grotere bedragen bijvoorbeeld bij de aankoop van een huis. Ook wordt er nog wel eens een (deel van een) schuld kwijtscholden. Alles onder de noemer schenking of gift.

In geval van overlijden zullen de aardse bezittingen overgaan op erfgenamen en eventuele legatarissen. In de regel zijn dat de echtgeno(o)t(e) of partner, de kinderen danwel de naaste familieleden.

Zowel bij schenken als erven gaat er vermogen over op de verkrijger. Daarbij kan het van belang zijn te weten of de verkrijging op dat moment ook echt alleen voor de verkrijger is, of dat via een gemeenschap van goederen een 'koude kant' ook aanspraak kan maken op de verkrijging. Ook kan er via huwelijkse- of partnerschapsvoorwaarden een (toekomstige) aanspraak ontstaan vanwege verrekenafspraken die zijn gemaakt. Als de verkrijging onvoorwaardelijk is, dan betekent dit dat bij overlijden van de verkrijger de schenking of erfenis vanwege de gemeenschap van goederen of mogelijk vanwege een verrekenbeding gedeeld dient te worden met het schoonkind. Het restant van de schenking of erfenis zal vererven naar de erfgenamen en/of legatarissen, waaronder meestal begrepen het schoonkind. In veel gevallen wordt dat niet als bezwaarlijk ervaren als het overlijden een eigen kind betreft en er kleinkinderen zijn. De gedachte is dan dat de schenking of erfenis dan uiteindelijk toch wel bij de kleinkinderen terecht komt.

In geval van echtscheiding bij de verkrijger van de schenking of erfenis zullen de bedoelingen meestal anders zijn. Indien ouders een schenking doen of iets nalaten aan hun kind en dat kind gaat vervolgens scheiden, dan zal het in de meeste gevallen niet de bedoeling zijn dat het schoonkind meedeelt in de schenking. Om te voorkomen dat de verkrijger van een schenking of erfenis ingeval van echtscheiding (en eventueel bij

overlijden) deze moet delen met zijn wederhelft, dient de schenker of erflater een privé clausule (ook wel genaamd "uitsluitingsclausule") aan de schenking of erfenis te koppelen.

Voor een schenking betekent dat dat uiterlijk bij de schenking bepaald moet worden dat de schenking privé blijft van de verkrijger. Dat kan bij een overboeking van geld eenvoudig door bij de overboeking erbij te zetten "onder privé clausule" of te verwijzen naar "artikel 1:94 Burgerlijk Wetboek". Betreft het een kwijtschelding dan is sprake van een gift en zal het wenselijk zijn dat op papier vast te leggen. Daarbij dient dan bepaald te worden dat de privé clausule van toepassing is op de gift. Zo ook bij een "schenking op papier" of een overdracht van een goed tegen een lagere dan de werkelijke waarde. Ben er bedacht op dat deze clausule niet op een later moment dan de schenking kan worden opgelegd!

Voor een erfenis dient de privé clausule in een testament opgenomen te worden. De wetgever wilde enige tijd geleden deze clausule helaas niet in de wet opnemen; een gemiste kans.

De privé clausule kent vele mogelijke formuleringen en is afhankelijk van de wensen van de schenker of erflater. Vraag daarbij is in welke situatie de clausule van toepassing dient te zijn?

Aan het einde van het jaar vinden er weer veel schenkingen plaats. Mocht u voornemens zijn om te gaan schenken, houdt u dan de privé clausule in gedachte. Laat u daarbij deskundig adviseren is mijn advies. ■

Roland van Mourik Notaris bij Hekkelman Advocaten en Notarissen N.V.